

Buksebiens fascinerende verden

Det er lige nu, man kan iagttage buksebiene, for eksempel i de sandede huller mellem brosten. Buksebien har fået sit navn efter sine behårede bagben.

NATUR

Leif H. Sørense

naturvejleder Trente Mølle Naturskole

En tidlig formiddag, og solen bager ned fra en skyfri himmel. Jeg har for længst påført mig min kasket for ikke at blive brændt i toppen.

Der er en summen hen over brostenene, og man mærker for alvor, der er gang i bierne. Ser man godt efter, er der fyldt med små huller mellem brostenene, og de fleste vil umiddelbart tænke, at nu er der godt gang i myrerne igen.

De er her også, men ser man ekstra godt efter, så sidder der ved de fleste af indgangene en flok bier og er i fuld gang med at grave. Det er buksebiene, der er på spil. Unægtelig et lidt spøjst navn, men det hentyder til de meget behårede bagben, som den har. Her er det hunnerne, der har bukserne på, og hun er i gang med at grave et op til 80 centimeter dybt hul ned i sandet mellem stenene. Og ikke nok med det, men der bliver også gravet adskillige gange ud til siderne - gange der senere skal blive lejligheder for hendes afkom.

Hun er uhyre flittig, og der arbejdes på højtryk. Sjovt at iagttage, hvordan hun bækker ud fra hullerne og samtidig skovler de store mængder af sand op af hullet. Den adfærd har i øvrigt på engelsk givet den det meget sigende navn: Miner Bee.

Hen over det hele er der en summen af bier, der tydeligt ikke har tænkt sig at deltage i gravearbejdet. Det er han-

ner på udkik en efter frisk og parringsvillig hun, der lige er kommet frem fra vinterens dvale. Af og til bliver de arbejdsomme hunner kontak- tet på en ret kontant måde, men sjældent bliver det til andet end en afvisning. Her kom han tydeligvis for sent.

Over middag kigger jeg igen til samfundet, nu er der kommet noget mere ro på, og ikke nær så mange er i gang med at grave. Til gengæld lander der ustandselig store bier, tungt læsset med klumper af pollen, der klæber til de mange hår på bagbenene. Lasten bringes straks ned i en af sidegangene. Her bliver de formet til et såkaldt bibrød, hvor i der lægges et æg. "Lejligheden" lukkes, og her lever larven så, sammen med sin madpakke, sit underjordiske liv til næste år. Når solen en sommerdag igen står højt på himlen, så er det igen på tide at komme ned på knæ og iagttage denne forunderlige verden.

Buksebien hører til vores såkaldte enlige bier, hvoraf vi i Danmark har 256 forskellige arter, mens vi kun har en (to) arter sociale bier, der laver boer som det, vi kender fra honningbien. Mange af de enlige bier er mindst lige så vigtige for bestøvningen af vores vilde natur, om ikke vigtigere, end honningbien. Mange er endog uhyre sjældne og trængte i den danske

Her ses en hun med pollen. Foto: Leif H. Sørensen

Tag ud og find et sandet sted med masser af huller, måske finder du buksebien. Foto: Leif H. Sørensen

natur, så det gælder om at passe på dem.

Kigger man godt efter, vil man opleve en række andre bier og insekter, der tydeligt trives i selskab med buksebi- en. Her er gravhvepsen, der nok blot på samme måde har følt sig tiltrukket af det løse sand mellem stenene, og pludselig kommer en af dem slæbende med en edderkop, der udgør dens gave til næste

generation, og erstatter buksebiens bibrød. Men også andre med knap så reelle hensigter er på spil. En art prøver måske at snige sig ned i gangene og lægge et æg i et af bibrødene, mens ejeren er ude efter mere pollen. Bierne har også deres gøge! Andre synes bare, det er lettere at stjæle lidt af kagen i stedet for at gå i gang med det hårde arbejde selv at samle pollen.

Så her er nok at iagttage. Så ud og find et sandet sted med masser af huller, måske finder du buksebien. Men ellers sker der nok en masse andet spændende. Så ned på knæ og giv dig god tid. En oplevelse venter.

Se evt. en lille film om buksebiene på Trente Mølle på <https://youtu.be/mk3cpro-xMTM>

